

“Ovaj je Papa dar Božji”

Marin Srakić, biskup

Prigodom hodočašća za Branimirovu godinu 1979. g., sadašnji papa Ivan Pavao II. istaknuo je nekoliko karakteristika hrvatskog naroda. Među njima je na drugo mjesto stavio »ljubav i odanost Hrvata prema Rimskoj Crkvi, prema Petrovoj Stolici«. Ova Crkva uistinu je vaša Majka »u kojoj su se preci vaši iz najbistrijeg vrela pojili slatkim naputkom nauka (papa Ivan VIII.)«. I sluga Božji kardinal Alojzije Stepinac je jednom zgodom rekao: »Već na početku naše povijesti htjelo se naš narod otrgnuti od stijene na kojoj je Krist sagradio svoju Crkvu i uvući ga u raskol.«

Bilo je kroz povijest našu slavnu, ali i krvavu, izazova i iskušenja, teških trenutaka da se skrene s tog puta vjernosti - napose za vrijeme i poslije reformacije. A i poslije Drugoga svjetskog rata - mi stariji - svjedoci smo mnogih pritiska na našu Crkvu da se odvoji od Rima i proglasi nekakva hrvatska nacionalna crkva. Proganjani su i zatvarani biskupi i svećenici, a vjernici su trpjeli nepravde. Zašto smo čuvali tu vjernost? Zato što svojim vezama i svojom vjernošću Kristovoj Crkvi nismo izgubili svoju samobitnost; naprotiv, po Rimu smo ušli u Europu i u njoj ostali dušom i srcem i u vrijeme azijskih metoda otuđivanja od vlastitog naroda i od njegove vjerničko-crkvene tradicije.

Odanost našeg naroda prema Crkvi i Rimskom biskupu kao i Rimskog biskupa prema našem narodu poslovična je. Tko objektivno prosuđuje povijest Hrvata, ne može mimoći ono što su pape činili za hrvatski narod, napose za vrijeme borbe protiv Osmanlija. Na žalost, Europa se i tada ponijela prema nama kao i u nedavnoj prošlosti. S druge strane, uzajamni odnosi između Svete Stolice i hrvatskog naroda postigli su svoj vrhunac u sadašnjem papi Ivanu Pavlu II., što se očitovalo u raznim zgodama, a napose za vrijeme tragičnih događanja u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Vremenski smo odveć blizu da bi se moglo objektivno prosuditi koliko su Sveti Otac Ivan Pavao II. i diplomacija Svete Stolice efektivno utjecali na to da se ratna stradanja smanje. “Uza sve to, već sada se može s punim pravom ustvrditi: glas Svete Stolice i osobno Svetog Oca – protiv rata, a za uspostavljanje pravednog mira, protiv razaranja i ubijanja, a za poštivanje temeljnih ljudskih prava i za pružanje pomoći postradalima, protiv sukobljavanja među narodima a za priznavanje prava na samoodređenje, na suverenitet i samostalnost država Hrvatske i Bosne i Hercegovine – čuo se najčešće, i bio je najjasniji, najodređeniji,

najodlučniji i najsnažniji. Prinos Svete Stolice međunarodnom priznavanju suvereniteta i samostalnosti Hrvatske i Bosne i Hercegovine bio je neosporno velik, pa možda i odlučujući...”, napose u odlučnom trenutku priznanja Republike Hrvatske dva dana prije nego što su to učinile europske zemlje.

Međutim, kulminacija zauzetosti Svetog Oca za hrvatski narod bila su njegova dva pohoda Zagrebu, Crkvi u Hrvata i državi Hrvatskoj. Ti pohodi ocijenjeni su tisućljetnim događajima u našoj crkvenoj, ali i nacionalnoj povijesti te imaju uistinu povijesno značenje za hrvatski narod i Crkvu. Kao vjernici, ponovno smo mogli dati svjedočanstvo svoje katoličke vjere pred svijetom i vjernosti Apostolskoj Stolici. No, možemo s pravom reći da su ti pohodi bili i od velikog značenja za samog Svetog Oca.

Prvi pohod Svetog Oca hrvatskom narodu značio je moralnu podršku potrebnu u trenutku borbe za samostalnost i međunarodno priznanje. Četiri godine kasnije uslijedio je i drugi pohod Zagrebu, Mariji Bistrici i Splitu. Sveti Otac nas je nagradio beatifikacijom kard. Alojzija Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa i metropolita, svjedoka vjere i simbola svih onih koji su u dvadesetom stoljeću mučeničkom smrću svjedočili za Krista.

Pred nama je treći pohod. Ostvaruje se Papina nada da pohodi i druge krajeve naše Domovine. Pohodit će pet gradova: Rijeku i Dubrovnik, Osijek i Đakovo te Zadar.

Velika naklonjenost Svetog Oca hrvatskom narodu izazivala je čuđenje čak i u nekih osoba i struktura u Vatikanu, ali on je ostao nepokolebljiv i dosljedan govornik i branitelj legitimnih prava hrvatskog naroda. Kad smo najviše trpjeli, kad su stotine topova napadale naše gradove, kad su ljudi ginuli, Papa je k nama poslao svoga izaslanika u osobi kard. Rogera Etchegaraya da se uvjeri što se to događa, da nam dađe podršku. I ovom zgodom Papa nam želi dati podršku u svestranoj obnovi, kako biskupije tako i društvene zajednice. Živimo u vremenu neke apatije, bezvoljnosti, skepticizma, nepokretnosti. U takvom duševnom stanju ne može se ništa dobra učiniti. Papa ima načina, i uz svoju starost, a u nekim trenucima i nemoć, pronaći put do čistine iz koje se vidi vedra budućnost.

Ruski disident Solženjicin je u povodu izbora kardinala Karola Wojtyły za papu rekao: “Ovaj je Papa dar Božji.” Mi bismo rekli da to napose vrijedi za nas Hrvate. Prihvatimo taj dar. Poštovanje prema njemu ne očituje se gledanjem Pape na televiziji, nego na euharistijskom slavlju koje on predvodi. Ne u ime neke nezdrave “papolatrije”, nego u ime tradicionalne gostoljubivosti prema svakome tko nam dolazi, pogotovo prema gostu kao što je Ivan Pavao II., koji je zadužio hrvatski narod. Stoga, doći ćemo i pozdraviti ga u našoj domovini. ■